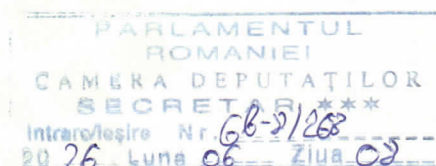


MUGUR ISĂRESCU
Guvernator

Nr. G / ...110.../...29.05.2026

Doamnei OANA MURARIU
Secretar al Camerei Deputaților
Parlamentul României



Stimată doamnă Secretar al Camerei Deputaților,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. 6b-8/156 din data de 15.04.2026, înregistrată la Banca Națională a României sub nr. I/957/17.04.2026, prin care ne-ați înaintat întrebarea domnului deputat PSD Remus-Gabriel Lăpușan, având ca subiect *“Accesul populației la numerar, distribuția bancomatelor și rolul BNR în asigurarea fluxului de numerar și a concurenței în sistemul bancar”*, vă prezentăm, în continuare, răspunsul instituției noastre pentru cele cinci întrebări punctuale ridicate de domnul deputat Remus-Gabriel Lăpușan:

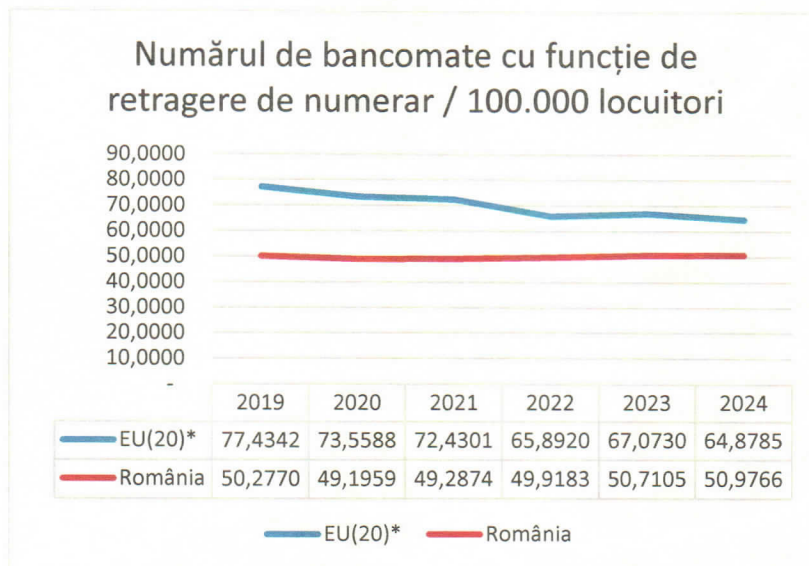
1. *Care este situația actuală a numărului de bancomate (ATM) raportat la populație în România și cum se poziționează țara noastră în comparație cu media Uniunii Europene?*

Conform celor mai recente date colectate de BNR, la finalul anului 2025, în România existau 10.655 de terminale raportate de către prestatorii de servicii de plată.

Conform celor mai recente date disponibile la nivelul Băncii Centrale Europene, relativ la populația rezidentă a țării, în anul 2024 existau 51 bancomate/100.000 locuitori, față de media UE de 65 bancomate/100.000 locuitori (Grafic 1).

Grafic 1. Comparații europene cu privire la distribuția ATM-urilor¹

¹ EU20* include doar statele membre pentru care au fost identificate date statistice în baza de date publicată de către Banca Centrală Europeană (disponibilă la <https://data.ecb.europa.eu/data/datasets/PTT?dataset%5B0%5D=ATM%2C%20OTC%20and%20POS%20terminal%20transactions%20%28PTT%29&advFilterDataset%5B0%5D=ATM%2C%20OTC%20and%20POS%20terminal%20transactions%20%28PTT%29&layerType=AL&showDatasetModal=false>), respectiv Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Cehia, Germania, Spania, Finlanda, Franța, Croația, Ungaria, Irlanda, Italia, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovenia și Slovacia.



Sursa: Banca Centrală Europeană

2. Există dezechilibre semnificative în distribuția teritorială a bancomatelor, în special între mediul urban și cel rural? Dacă da, care sunt acestea?

Acoperirea în teritoriu a rețelei de bancomate este, în general, satisfăcătoare în raport cu distribuția populației în cadrul unităților administrativ-teritoriale (UAT)². Dintre cele 3.186 de unități administrativ-teritoriale aflate pe teritoriul României, există bancomate în 1.055 (32 la sută), dar ele acoperă o populație de 13,4 milioane de oameni (aproximativ 71 la sută din populația totală rezidentă în vârstă de peste 15 ani). Toate UAT din mediul urban beneficiază de bancomate. De asemenea, dintre cele 221 de UAT cu peste 10 mii de locuitori, doar 3 dintre acestea nu au un bancomat, iar dintre UAT cu o populație între 5 și 10 mii de locuitori, în 312 din totalul de 464 UAT sunt prezente bancomate (67 la sută). În schimb, dintre cele 2.501 UAT cu mai puțin de 5 mii de locuitori, sunt disponibile bancomate numai în 525 (21 la sută).

În ceea ce privește împărțirea între mediul rural și cel urban, conform aceluiași chestionar, procentul de bancomate și unități bancare din zonele rurale este considerabil mai mic decât în mediul urban (aproximativ 10 la sută din bancomate sunt în mediul rural³). Această discrepantă subliniază faptul că infrastructura bancară rămâne puternic concentrată în zonele urbane, unde cererea pentru servicii financiare și accesul la tehnologie este mai mare, în timp ce în mediul rural, accesul la astfel de facilități rămâne limitat.

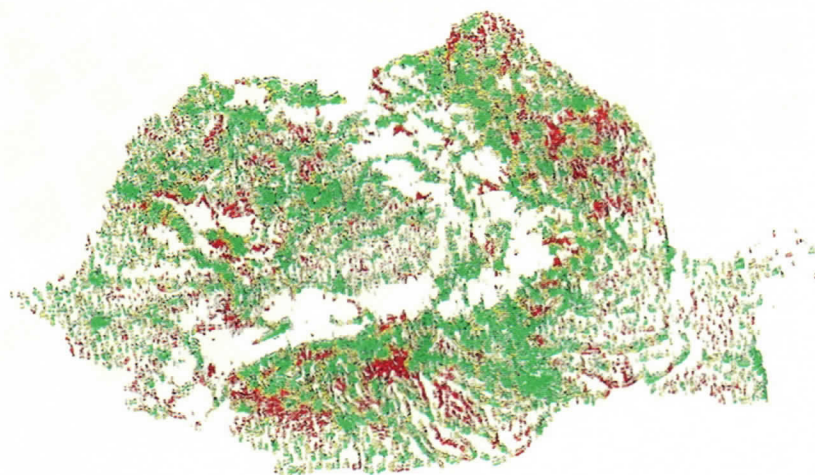
² Analiza în continuare este realizată pe baza unui sondaj efectuat la începutul anului 2024 de către BNR în rândul instituțiilor de credit din România. Chestionarul nu include informații privind furnizorii terți de bancomate ce nu fac parte din rețeaua unei bănci ce se află sub supravegherea Băncii Naționale a României, motiv pentru care pot exista diferențe față de cifrele de la întrebarea 1.

³ Banca Națională a României colectează date statistice cu privire la distribuția teritorială a bancomatelor, cu periodicitate regulată, începând cu semestrul 2 al anului 2025. Întrucât datele raportate de către prestatorii de servicii de plată în baza prevederilor art. 98 – 102 din Regulamentul nr. 4/2021 privind raportarea de date și informații statistice la Banca Națională a României se află în proces de validare, estimările indică o distribuție a bancomatelor, la finele anului 2025, după cum urmează: aproximativ 87% din bancomatele care permit retragerea de numerar se situau în mediul urban, iar 13% se situau în mediul rural

Cu toate acestea, repartizarea rețelei de bancomate pe teritoriul României este strâns corelată cu densitatea populației. Astfel, 25 la sută din populația României are reședința la o distanță de cel mult 1 km față de cel mai apropiat bancomat, în timp ce peste 50 la sută din populație se află la o distanță de maximum 2 km. Totuși, un sfert din populație locuiește în zone situate la cel puțin 5 km distanță de un bancomat, dintre care 10 la sută la distanțe mai mari de 8,5 km. Aproximativ 1 la sută din populație este situată la distanțe ce depășesc 15 km, valoare în linie cu țintele stabilite de state mai dezvoltate, precum Suedia, care urmăresc ca distanța maximă ce ar trebui parcursă până la un bancomat să nu fie mai mare de 25 km.

În pofida unei bune reprezentări, se remarcă prezența unor concentrări de populație pentru care accesul la rețeaua de bancomate este mai dificil, în special în anumite zone din Moldova și o parte din regiunea de dezvoltare SV Oltenia și Sud Muntenia (**Grafic 2**).

Grafic 2. Harta distanțelor de parcurs până la cel mai apropiat bancomat



Sursa: BNR, INS, calcule BNR

Notă: în zonele marcate cu roșu, locuitorii se află la o distanță de minim 10 km față de cel mai apropiat bancomat, iar în cele cu verde, distanța este de până la 2 km.

3. *În ce măsură consideră BNR că reducerea numărului de bancomate poate afecta accesul populației la numerar și incluziunea financiară?*

Rețeaua teritorială existentă a sectorului bancar din România este adaptată, în general, la caracteristicile și nevoile clienților. Gradul ridicat de disponibilitate a numerarului (98 la sută) indică o accesibilitate adecvată la numerar, atât din perspectiva aprovizionării cu numerar, cât și din perspectiva funcționalității bancomatelor.

Accelerarea eforturilor de digitalizare, declanșată în special după începutul pandemiei COVID-19, a determinat continuarea trendului de reducere a amprentei teritoriale a băncilor în România. Cu toate acestea, băncile au reușit să mențină un echilibru adecvat între serviciile digitale și consilierea oferită în sucursalele fizice, răspunzând astfel cât mai bine așteptărilor clienților. Acest echilibru este esențial în contextul specific al României, unde există discrepanțe semnificative între mediul urban și cel rural, un nivel scăzut de incluziune financiară și competențe digitale, precum și o populație în curs de îmbătrânire. Creșterea competențelor

digitale ale populației este de natură să contribuie și la îmbunătățirea accesului la servicii financiare.

În plus, este de remarcat că, spre deosebire de tendința de scădere a numărului de bancomate înregistrată la nivel European, la nivel național se poate remarca o ușoară de tendință de creștere a acestui număr, așa cum reiese din Graficul 1, de mai sus.

Apreciem că reducerea numărului de bancomate nu constituie un argument care poate justifica în mod direct gradul scăzut de incluziune financiară, întrucât accesul populației la servicii financiare este asigurat prin utilizarea mijloacelor digitale de acces la contul de plată. În acest context, menționăm că tendința populației de utilizare a serviciilor de plată digitale este în creștere.

De asemenea, menționăm că accesul populației la numerar nu se realizează exclusiv prin intermediul bancomatelor. Din informațiile disponibile la acest moment, anticipăm că noul pachet legislativ format din Directiva privind serviciile de plată (PSD3) și Regulamentul privind serviciile de plată (PSR), aflat în negocieri la nivel European și care urmează să fie publicat în monitorul oficial al U.E. la finalul acestui an, va permite utilizatorilor de servicii de plată să retragă numerar din conturile de plăți, în limita unui plafon stabilit legal, din incinta magazinelor fizice, fără a fi condiționați de inițierea unei operațiuni de plată.

Prin urmare, apreciem că scăderea numărului de bancomate trebuie evaluată cu luarea în considerare a mai multor factori, cum ar fi: tendința populației de a utiliza canale digitale pentru efectuarea operațiunilor de plată, existența unor terminale de plată alternative care asigură accesul populației la numerar, etc.

Cu toate acestea, BNR subliniază importanța menținerii unei infrastructuri financiare adecvate și a unei distribuții echilibrate a rețelei de ATM-uri, dar și de unități bancare la nivel național, astfel încât accesul la numerar și la servicii financiare esențiale să fie asigurat inclusiv pentru comunitățile izolate sau defavorizate.

4. Ce măsuri are în vedere BNR pentru a asigura menținerea unui flux adecvat de numerar în economie și accesul facil al populației la acesta?

Asigurarea accesului agenților economici la numerar este una dintre preocupările constante ale Băncii Naționale a României, în concordanță cu nevoile reale ale acestora. La nivelul populației și al firmelor, accesul la numerar are un rol important în asigurarea participării la activitățile economice, atât ca modalitate de stingere a obligațiilor dintre părți, cât și ca instrument de asigurare a incluziunii financiare, în special în zonele rurale și în regiunile cu infrastructură financiară slab dezvoltată, acolo unde gradul de incluziune financiară este mai redus.

Banca Națională a României monitorizează rețeaua teritorială de bancomate și unități bancare oferită de instituțiile de credit aflate în aria sa de responsabilitate, inclusiv gradul de disponibilitate a numerarului (determinat ca pondere între timpul în care bancomatul a avut numerar disponibil în vederea retragerii de către clienți și timpul total de funcționare) și

realizează analize privind distanța care ar trebui parcursă până la cel mai apropiat bancomat (a se vedea răspunsul la întrebarea 2 de mai sus).

În plus, în cadrul reuniunilor tehnice organizate la nivelul grupurilor de lucru dedicate elaborării pachetului legislativ format din Directiva privind serviciile de plată (PSD3) și Regulamentul privind serviciile de plată (PSR), Banca Națională a României a susținut eforturile de reglementare a accesului populației la numerar prin contribuții active, referitoare la introducerea unor prevederi care vor permite tuturor comercianților să ofere servicii de retragere de numerar, în locațiile fizice, pe bază voluntară, fără a mai condiționa acest serviciu de achiziționarea unui produs. Pe acest fond, comercianții își vor putea reduce costurile care vizează gestionarea numerarului prin aplicarea unor comisioane de retragere de numerar.

5. Există analize sau recomandări formulate de BNR către instituțiile bancare pentru menținerea sau extinderea rețelei de bancomate, în special în zonele slab deservite?

Instituția noastră monitorizează tendințele înregistrate la nivelul pieței din România și, în măsura în care s-ar identifica o accentuare a tendinței prestatorilor de servicii de plată de a reduce rețeaua de terminale care să permită accesul populației la numerar, ar putea fi luată în considerare emiterea unor reglementări destinate gestionării acestui fenomen.

Analiza BNR privind distribuția geospațială a bancomatelor și unităților bancare a fost diseminată către public în *Tema specială Accesul la numerar în România*, din Raportul asupra stabilității financiare din decembrie 2024.

Cu deosebită considerație,